

HET PROJECT IN KORT

- Passief-renovatie van schoolgebouw van 1960
- Nederlandstalige kleuter- en basisschool in hartje Molenbeek
- Renovatie van 1734 m³: GV en 3 verdiepingen, met turnzaal, polyvalente zaal en klaslokalen

Energie prestatie:

- E-peil 44
- K-peil 19
- PHPP 22.850 kWh/a (6.8% van huidige verbruik)
- Geschatte besparingen op gas en elektriciteit: 16.500 Euro per jaar

Ecologie en comfort

- Luifel met groendak
- Natuurlijk materialen en FSC/PEFC-label hout
- Regenwater voor WC's
- Direct daglicht
- In klaslokalen, decentraal ventilatie-systeem D met warmterecuperatie en geen geluidoverlast
- Vloer en muur akoestische isolatie

Openheid naar de buurt toe

- Ontwerp weerspiegelt ambitie om een open en brede school te zijn
- Transparante gevel in glas
- Badgesysteem laat gebruik van zalen door buurtorganisaties toe

Voorbeeldgebouw

- Een project voor de buurt
- Passief-renovatie in dicht-bevolkte wijk
- Pedagogisch project met leerlingen, ouders en buurtbewoners
- Meerkost passiefbouw gecompenseerd door energiebesparingen

Een Nieuwe ZonneWind voor de Buurt!

Passief renovatie van de Vier Winden Basisschool te Sint-Jans-Molenbeek

Het is niet meteen te zien, maar aan de Merchtemsteeuweg, een zijstraat van de drukke Gentse Steenweg, ligt een school. De Vier Winden Basisschool zo heet de school, is genoemd naar de vlakbij gelegen Vierwindenstraat, maar ook omdat de leerlingen uit alle - de 4 - windstreken komen.

Van dit gebouw willen we een voorbeeldgebouw maken voor de buurt. Weg met de gesloten structuur, waardoor je niet goed ziet waar het voor gebruikt wordt. Hier komt glas. Van op de straat zal iedereen kunnen zien dat dit een school is, een open en brede school met de ambitie om de kinderen en hun ouders te sensibiliseren voor het belang van een milieubewuste samenleving.

Aanvankelijk dachten we aan een lichte renovatie van het gelijkvloers en twee verdiepingen. Gaandeweg kwam ook de 3^e verdieping vrij, omdat de middelbare school er wegging. We zouden de derde verdieping verbouwen tot een turnzaal. Geen overbodige luxe in deze dichtbevolkte wijk, waar kinderen heel weinig ruimte hebben.

In de talloze vergaderingen die volgden, en na een grondige analyse, kwamen we tot het besluit: de Vier Winden Basisschool wordt een passiefschool. Het project houdt de verbouwing van een bestaand gebouw in, er zijn dus verschillende vaste parameters. Het is een heel ingesloten gebouw waardoor er veel minder verliesoppervlakken zijn dan bij een vrijstaand gebouw. De resterende, vrije oppervlakken worden zeer goed geïsoleerd. Hierdoor zijn er vanzelfsprekend hoge eisen op andere gebieden zoals ventilatie en het vermijden van oververhitting.

De school moet niet alleen een voorbeeld worden voor de buurt, maar ook voor andere scholen die net als wij in dicht verstedelijkte buurten liggen. Dat dit een extra kost met zich meebrengt, realiseren we ons maar al te goed maar die willen we er graag bijnemen. De extra kost zou nadien worden terugverdiend door lagere energiefacturen, tot 16500 euro per jaar.

Streven naar een beter klimaat binnen in de school speelt een belangrijke rol. Meer licht, minder lawaai, betere lucht. Voor de allerkleinsten, een uitzicht. De ramen van de kleuterlokalen worden op vloerniveau gebracht. Naast de speelplaats, komt een luifel - extra overdekte buitenruimte en een verdiepingshoge tuin. Duurzaamheid wordt zichtbaar.

Dat we niet alleen in de wijk maar ook voor de wijk bouwen, blijkt al uit de gelijkvloerse verdieping. De gevel wordt volledig opengewerkt naar de straat toe met veel glas. Er komt een soort binnenstraat, een doorsteek naar de rest van het gebouw en de speelplaats. Centraal komt een multifunctionele ruimte die ook voor en na de schooluren kan gebruikt worden door mensen uit de buurt. Ook de turnzaal op de derde verdieping wordt voor de buurt opengesteld. We zijn er ons van bewust dat deze dicht bevolkte wijk best wat extra ruimte kan gebruiken. Als open school willen we daar aan meewerken.

Contact gegevens: <http://www.vierwindenschool.be/>

*Dirk Letens, Directeur, Vier Winden Basisschool, Steenweg op Merchtem 9, 1080 Molenbeek, 02 411 73 14, vier.winden.basisschool@scarlet.be

* Luc Thienpondt, Plan a architectenbureau bvba, Kareelbakkerijstraat 23, 1853 Strombeek-Bever, 02 261 08 01, info@plan-a.be

*Algemene Bouw Maes nv, Toemaatragel 1, 9000 Gent, 09 240.01.30, info@maes.pro

LE PROJET EN BREF

- Rénovation passive d'un bâtiment scolaire de 1960
- Ecole maternelle et primaire au cœur de Molenbeek
- Rénovation de 1734 m³: RDC et 3 étages, avec salle de gym, salle polyvalente et locaux de classes

Prestation énergétique :

- E 44
- K 19
- PHPP 22.850 kWh/a (6.8% de la consommation actuelle)
- Economies estimées sur gaz et électricité: 16.500 Euro par an

Ecologie et confort

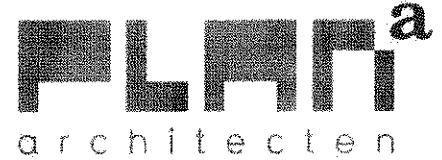
- Toit vert
- Matériaux naturels et FSC/PEFC bois
- Eau de pluie pour les WC's
- Lumière directe
- Système de ventilation décentralisé D pour les locaux de classes
- Isolation acoustique dans les sols et les murs

Ouverture vers le quartier

- Façade transparente en verre
- Système de badge qui permet l'usage des salles par les organisations du quartier

Bâtiment exemplaire

- Un projet pour le quartier
- Rénovation passive dans un quartier d'habitation dense
- Projet pédagogique avec les élèves, les parents et les habitants du quartier
- Le coût du bâtiment passif compensé par des économies sur l'énergie

Rénovation Passive de l'école Fondamentale Vierwinden à Molenbeek--Saint Jean

À première vue on ne remarque rien, mais dans la chaussée de Merchtem, rue de traverse de la chaussée de Gand, il y a une école -- l'école "De Vier Winden" (Quatres Vents), dont les élèves viennent de partout, des quatre vents. Nous voulons transformer ce bâtiment dans un bâtiment exemplaire pour le quartier.

C'est fini les structures fermées où on ne reconnaît pas à quoi le bâtiment sert. Avec une façade transparente en verre, tout le monde pourra voir que ici se trouve une école, une école ouverte, avec l'ambition de sensibiliser tant les enfants que les parents pour une société qui tient compte de l'environnement.

Après une analyse approfondie, nous avons décidé que l'école "De Vier Winden" devient une construction passive. L'école doit être un exemple pour les autres écoles qui tout comme nous sont situées dans des quartiers à habitation dense. Nous nous réalisons bien sûr que cela apporte un coût supplémentaire, mais soit, cela en vaut la peine. Le coût supplémentaire sera récupéré sur les factures d'énergie nettement inférieures, des économies jusqu'à 16.500 € par an.

Notre aspiration pour un meilleur climat dans l'école joue un rôle important. Notre but : plus de luminosité, moins de bruit et de l'air pur. Pour les plus petits, une vue. Les fenêtres des locaux de l'école maternelle seront placées au niveau du sol. À côté de la cour de récréation on construira un auvent avec toit vert. La durabilité deviendra bien visible.

Nous ne construisons pas non seulement pour nous, mais aussi pour le quartier. Cela se verra dans le rez-de-chaussée. La façade sera complètement ouverte vers la rue avec beaucoup de verre. Il y aura comme un genre de rue à l'intérieur, un passage de la rue vers le reste du bâtiment et vers la cour de récréation. Un espace multi fonctionnel et une salle de gym qui pourront aussi être occupés après les heures d'école par les organisations du quartier. Nous sommes conscients qu'un quartier avec une habitation si dense peut bien se servir de l'espace supplémentaire. Comme école, nous voulons y participer.

Contact : <http://www.vierwindenschool.be/>

*Dirk Letens, Directeur, Vier Winden Basisschool, Steenweg op Merchtem 9, 1080 Molenbeek, 02 411 73 14, vier.winden.basisschool@scarlet.be

*Luc Thienpondt, Plan a architectenbureau bvba, Kareelbakkerijstraat 23, 1853 Strombeek-Bever, 02 261 08 01, info@plan-a.be

*Algemene Bouw Maes nv, Toemaatragel 1, 9000 Gent, 09 240.01.30, info@maes.pro